

ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ

HARRAN BARINMA MERKEZİ ZİYARETİ EK RAPORU

17 Aralık 2025

I. GİRİŞ

Bu ek rapor, Çağdaş Hukukçular Derneği üyeleri tarafından 9 Aralık 2025 tarihinde Harran Barınma Merkezi'ne yapılan ziyaret sonrasında hazırlanan rapora tamamlayıcı nitelikte olup, 17 Aralık 2025 tarihinde aynı merkeze gerçekleştirilen ikinci ziyaret sırasında yapılan gözlem ve görüşmelere dayanmaktadır.

9 Aralık 2025 tarihli raporda tespit edilen ağır ve çok boyutlu hak ihlallerinin ardından, 17 Aralık 2025 tarihinde gerçekleştirilen bu ziyaret; ihlallerin devam edip etmediğinin, idarenin rapora yaklaşımının ve rapor sonrasında merkezde herhangi bir yapısal iyileştirme yapılıp yapılmadığının tespiti amacıyla gerçekleştirilmiştir.

II. YETKİLİLERLE YAPILAN GÖRÜŞMELER VE İDARENİN TUTUMU

Ziyaretin başlangıcında merkez yetkilileri ile görüşme gerçekleştirilmiştir. Yetkililer, 9 Aralık 2025 tarihli ziyaret sonrası yapılan basın açıklamaları ve yayımlanan rapordan dolayı *“çok üzüldüklerini, raporda yer alan anlatımların gerçeği yansıtmadığını, merkezde görev yapan personelin son derece vicdanlı olduğunu”* ve barınma merkezinde *“tek bir eksik dahi kalmaması için büyük çaba gösterildiğini”* ifade etmişlerdir.

Yetkililer, konteynerlerde ve yaşam alanlarında herhangi bir eksiklik bulunmadığını iddia etmişlerdir. Bu beyanlar üzerine, avukatlar tarafından müvekkillerin fiilen tutuldukları yaşam alanlarının yerinde görülmesi talep edilmiş; ancak bu talep, herhangi bir yazılı gerekçe sunulmaksızın, *“yasak olduğu”* belirtilerek reddedilmiştir.

Bu durum, idarenin beyanları ile fiili durumu yerinde gözlemlene imkânı arasındaki açık çelişkiyi ortaya koymaktadır.

III. AVUKAT-MÜVEKKİL GÖRÜŞMELERİNE YÖNELİK ENGELLEMELER

17 Aralık 2025 tarihli ziyaret sırasında, önceki ziyarete kıyasla avukatlara yönelik baskının belirgin biçimde arttığı gözlemlenmiştir:

1. Avukatların telefon kullanmamaları ve fotoğraf çekmemeleri yönünde yoğun baskı uygulanmıştır.
2. Avukat-müvekkil görüşmeleri sırasında görüşme odasının kapısı kapatılmamış, güvenlik görevlileri kapı önünde oturarak görüşmeleri fiilen denetlemiştir.

3. Görüşme sırasında kapı önünde bekleyen iki güvenlik görevlisinin Arapça bilmesi, müvekkillerin kendilerini güvende hissetmemelerine neden olmuştur. Bu koşullar altında, avukatlar ile müvekkiller arasında gizlilik içinde ve serbest bir görüşme yapılması fiilen imkânsız hale gelmiştir.
4. Ayrıca, geri gönderme merkezlerinde kullanılabilen Türkiye Barolar Birliği tercümanlık hattının bu ziyarette kullanılmasına izin verilmemiştir. Bu nedenle görüşmeler, İngilizce yapılmak zorunda kalmış; İngilizce bilen müvekkillerden M.T.K. (üniversite 4. sınıf öğrencisi) diğer mülteciler için tercümanlık yapmıştır.

IV. MERKEZDEKİ HİJYEN KOŞULLARINA DAİR GÖZLEM

Bu ziyarette, avukatların ve ziyaretçilerin kullanmasına izin verilen tuvaletlerin tarafımızca kullanılması gerekmiştir. Tuvaletin kullanılmasına izin verilmeden önce, bir süre bekletilmiş; temizlik görevlisi çağrıldığı belirtilmiştir.

Kullanım izni verilen tuvaletin son derece kötü, sağlıksız ve hijyenik olmayan koşullarda olduğu görülmüştür. Temizlenmiş olduğu belirtilen bu alanın mevcut durumu dahi, merkez içindeki yaşam alanlarının “otel konforunda” olduğu yönündeki idari beyanların gerçek dışılığını ortaya koymaktadır. Söz konusu tuvaletin fotoğrafları kayıt altına alınmıştır.

V. BİREYSEL VAKALAR

A. A.S.S.

9 Aralık 2025 tarihli ziyarette görüşme talep edilmesine rağmen bulunamadığı belirtilen A.S.S., bu ziyarette tespit edilmiştir. Kendisinin yazılı onayı olsa da açık isminin güvenlik nedeniyle paylaşılmaması tarafımızca daha uygun bulunmuştur.

Başvurucu;

1. Görüşmede, konuşmaya başladığı anda yoğun bir duygusal çöküntü yaşamış ve ağlamıştır.

Oda arkadaşları ve bazı güvenlik/jandarma görevlileri tarafından sürekli psikolojik ve fiziksel şiddete maruz kaldığını belirtmiştir. Alevi kimliği nedeniyle “Esad artığı”, “Esad’ın köpeği” gibi ağır hakaretlere uğradığını anlatmıştır.

2. Sağ ayağının altında belirgin bir kesik, sağ gözünde ise morluk bulunduğu görülmüş, Telefon kullanımına izin verilmediğinden bur durum avukatlar tarafından tutanak altına alınmıştır.
3. Çoğu zaman ortak alanlara çıkarılmadığını, kaldığı konteynır alanının ortasında bulunan havalandırmanın yaklaşık 150 erkekle birlikte kullanıldığını söylemiştir. Alevi kimliğinin herkes tarafından bilindiğini ve bu nedenle tükürme, bağırma, hakaret gibi sistematik eziyetlere maruz kaldığını beyan etmiştir.
4. Güvenlik görevlilerinin taleplerini duymazlıktan geldiğini söylemiştir. Örneğin doktora çıkarılmadığını ve yetkili biriyle görüşme taleplerinin karşılanmadığını anlatmıştır. Şimdiye kadar yalnızca güvenlik ve jandarma personeli ile muhatap olabildiğini beyan etmiştir.

A.S.S., Şam Üniversitesi Hukuk Fakültesi mezunu olduğunu, ancak emlakçılık yaparak geçimini sağladığını; ailesinin yaşadığı bölgede evlerinin yağmalandığını, komşularının kendileriyle ilişkiyi kestiğini, alışveriş dahi yapamaz hale geldiklerini anlatmıştır. Alevilerin yoğun yaşadığı bir mahallede akrabalarının evine taşındıklarını ancak burada da sürekli elektrik kesintileri, kadın kaçırmaya vakaları ve silahlı tehditlerin arttığını anlatmıştır.

Bu koşullar nedeniyle kardeşinin bulunduğu İsveç'e gitmek amacıyla kaçmaya çalıştığını, ancak Yunanistan tarafından geri itilerek işkenceye maruz kaldığını, yaklaşık 4 aydır Harran Barınma Merkezi'nde tutulduğunu ifade etmiştir.

Görüşme sırasında ağlaması üzerine kendisinin de talebiyle müdür yardımcısı avukat görüşme odasına davet edilmiştir. Yaşananlar müdür yardımcısına aktarıldığında, müdür yardımcısı müvekkili yalan söylemekle suçlamış, bu tür bir durumun kendilerine iletilmediğini belirtmiştir. Görüşme sonrasında ise A.S.S.'nin odasının değiştirilmesi yönünde talimat verilmiştir. Daha sonra yapılan görüşmeler sırasında 9 Aralık 2025 tarihinde görüşülen başvuruçular bu başvuruçunun yanlarındaki boş bir yatağa getirildiğini teyit etmişlerdir.

B. S.H.N.

Ziyaret sırasında bir başka mülteci ile de görüşülmüştür. Görüşme sırasında;

1. Yaklaşık 1 yıl 3 aydır Harran Barınma Merkezi'nde tutulduğunu,
2. Daha önce pencere camını kırarak elde ettiği cam parçalarıyla iki kez intihara teşebbüs ettiğini,
3. Uzun süredir ağır psikolojik çöküntü yaşadığını,
4. Alevi kimliği nedeniyle benzer ayrımcı muameleye maruz kaldığını beyan etmiştir.

Görüşme sırasında donuk, tepkisiz ve ağır ruhsal çöküntü içinde olduğu gözlemlenmiştir.

VI. “VİTRİN DÜZELTMESİ” NİTELİĞİNDE UYGULAMALAR

17 Aralık tarihli görüşmelerde, 9 Aralık tarihli rapordan sonra göstermelik denilebilecek bazı değişiklikler yapıldığı izlenimi edinilmiştir. Bazı mülteciler görüşmeye yeni, hiç kullanılmadığı bariz olan ayakkabılarla gelmiştir. Ayakkabısı olanların, avukat görüşüne gelmeden hemen önce kıyafet konteynerine götürüldükleri ifade edilmiştir.

Üç kişinin ayakkabısının hâlâ bulunmadığı, gerekçe olarak “45 numara ayakkabı yok” denildiği belirtilmiştir.

Dört çocuklu bir ailenin, kendi imkânlarıyla dışarıdan ayakkabı temin ettiği bunun için 3000-TL ödeme yapmak zorunda kaldığı öğrenilmiştir.

Bir mülteci, sabah kendisine verilen kahvaltıyı cebinde getirerek göstermiştir. Kahvaltının içeriği jelatinli, su bardağı boyutundaki su kabının içinde, 6 adet siyah zeytin, tek kişilik küçük bir reçel kutusundan ibarettir. Bu bardak şeklindeki sulardan günde 2 tane verildiğini söylemiştir. Bu yetersiz kahvaltılığa ek olarak ufak bir parça da ekmek verildiğini söylemiştir. Başvurucular, en son ne zaman yumurta yediğini hatırlamadığını ifade etmiştir. Kahvaltıya ilişkin fotoğraf tarafımızca kayıt altına alınmıştır.

VII. LGBTİ+ MÜLTECİYE İLİŞKİN DURUM

9 Aralık tarihli raporda yer alan LGBTİ+ mültecinin varlığına ilişkin sorularımıza bu ziyarette idare tarafından “böyle bir kişinin bulunmadığı” yanıtı verilmiştir. Ancak görüşülen mülteciler, söz konusu kişinin yaklaşık iki gün önce serbest bırakıldığını, bunun da rapor ve basın açıklamalarından sonra gerçekleştiğini ifade etmişlerdir.

Bu durum, önceki raporda yer alan iddiaların örtük biçimde doğrulandığını göstermektedir.

VIII. SAĞLIK HİZMETLERİ VE 18 ARALIK 2025 TARİHLİ GELİŞME

Görüşmelerin ardından, sağlık sorunları bulunan kişilerin hastaneye götürüleceği yönünde tarafımıza söz verilmiştir. 18 Aralık 2025 tarihinde merkeze yeniden gelindiğinde, bir anne ve kız çocuğunun bulunduğu bir aracın merkezden çıkarak hastaneye götürüldüğü gözlemlenmiştir.

Bu gelişme, sağlık hizmetlerine erişimin ancak avukat ziyaretleri ve kamuoyu baskısı sonrasında mümkün olabildiğini göstermektedir.

IX. SONUÇ

17 Aralık 2025 tarihli ziyaret, 9 Aralık 2025 tarihli raporda tespit edilen ihlallerin devam ettiğini, bazı alanlarda ise örtülmeye ve görünmez kılınmaya çalışıldığını ortaya koymuştur. Avukat-müvekkil gizliliğinin fiilen ortadan kaldırılması, bireysel vakalarda şiddet ve ayrımcılığın sürmesi, yalnızca rapor sonrası yapılan göstermelik iyileştirmeler ve hassas grupların ancak baskı sonrası korunması; Harran Barınma Merkezi’nin yapısal sorunlarının devam ettiğini açıkça göstermektedir.